

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
SSP – 140 – 9(2) /04

Warszawa, 8 marca 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przedkładam **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy

- **o zmianie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników i zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (druk nr 2428).**

Jednocześnie informuję, iż Rada Ministrów upoważniła Ministra Finansów do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

STANOWISKO RZĄDU

w sprawie poselskiego projektu ustawy - o zmianie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników i zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (druk nr 2428)

Przedłożony projekt ustawy zawiera zmiany do ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych mające na celu nałożenie, na organ wydający dowód osobisty, obowiązku aktualizowania danych wynikającego z faktu wydania dowodu osobistego.

Przedstawiony projekt unormowania do ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników budzi istotne zastrzeżenia.

1. Sformułowanie „obowiązek aktualizowania danych wynikający z faktu wydania dowodu osobistego podatnikowi” nie jest precyzyjne w zakresie rodzaju danych, które tą drogą miałyby być aktualizowane. Przyczyn, dla których może być wydawany dowód osobisty, jest wiele np. zmiana nazwiska, adresu zameldowania, numeru PESEL (może być zmieniony np. z powodu błędu, na umotywowany pisemny wniosek), a także z powodu urzędowego obowiązku wymiany (z urzędu) lub wskutek zniszczenia, zagubienia, kradzieży, itp.
2. Jeżeli organ wydający dowód osobisty miałby przekazywać dane do odpowiedniego urzędu skarbowego, to powinien posiadać adres zamieszkania podatnika, żeby te dane skierować do właściwego naczelnika urzędu skarbowego, gdyż właściwość naczelnika urzędu skarbowego w sprawach ewidencji wynika z właściwości w sprawach podatku i w przypadku osób nieprowadzących działalności gospodarczej, ustalana jest na podstawie adresu zamieszkania. Rejestr PESEL zawiera jedynie adres zameldowania. W związku z powyższym aktualizacja danych podatnika w Krajowej Ewidencji Podatników na podstawie rejestru PESEL nie mogłaby się odbywać na poziomie urzędu skarbowego.

3. W przypadku przepisywania danych z rejestru PESEL, w Krajowej Ewidencji Podatników należałoby wprowadzić oznaczenie danych umożliwiające stwierdzenie, które zmiany nie były zgłoszone przez podatnika i nie ponosi on za te dane odpowiedzialności.
4. Numer identyfikacji podatkowej nadawany jest osobie na całe życie niezależnie od tego, czy prowadzi działalność gospodarczą, czy też jej nie prowadzi. Osoba fizyczna może posiadać tylko jeden NIP. Ponieważ obowiązkiem ewidencyjnym objęta jest ogromna zbiorowość (około 27 mln podatników, z tego ponad 2 mln prowadzących działalność gospodarczą), konieczne jest posiadanie zestawu takich danych, które pozwoliłyby jednoznacznie stwierdzić, czy podmiot występujący o nadanie NIP rzeczywiście jeszcze go nie posiada. Wtedy informacje o dokumencie tożsamości są szczególnie istotne. Nadawanie NIP nie jest procesem skończonym, gdyż kolejne osoby występują o nadanie NIP składając zgłoszenia identyfikacyjne. Zdarzają się próby dokonania oszustwa polegające na ubieganiu się o kolejny NIP, posługiwania się danymi ze skradzionego lub sfalszowanego dokumentu tożsamości w celu wyłudzenia zwrotu podatku PIT lub VAT. Jeżeli Krajowa Ewidencja Podatników ma dobrze służyć gospodarce Państwa, w wymienionych przypadkach NIP nie może być nadany.
5. Wprowadzenie procedury aktualizacji danych na podstawie rejestru PESEL wymagałoby czasu potrzebnego na przygotowanie rozwiązań technicznych ze strony MF i MSWiA.
6. Konieczne byłyby dodatkowe środki na:
 - dokonanie zmian w Krajowej Ewidencji Podatników dotyczących oznakowania danych i zmiany sposobu ich dostarczania,
 - zrealizowanie procedury obsługi danych osób, które nie znalazły swoich jednoznacznych odpowiedników podczas wykonywanej automatycznej aktualizacji danych,
 - systematyczną realizację aktualizacji danych.

Dobra weryfikacja i aktualność danych w Krajowej Ewidencji Podatników, to właściwa identyfikacja podmiotów uczestniczących w obrocie gospodarczym. Aktualne dane podatników są bowiem niezbędne, dla organów podatkowych, do prawidłowego wykonywania obowiązków i sprawowania właściwego nadzoru administracyjnego nad przestrzeganiem przez podatników przepisów prawa podatkowego. Z danych tych korzystają również inne rejestry urzędowe, instytucje i podmioty określone w art. 15 ustawy z dnia 13 października 1995r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz sami

podatnicy. Odpowiedzialność Ministerstwa Finansów i urzędów skarbowych za jakość danych w Krajowej Ewidencji Podatników będzie jeszcze większa po wejściu Polski do UE, gdyż powstanie obowiązek potwierdzania danych podatników VAT przy realizacji transakcji wewnątrzwspólnotowych. Ponadto projekt ustawy o swobodzie działalności gospodarczej złożony w Sejmie nadaje NIP rangę identyfikatora przedsiębiorcy nie tylko w kwestii podatków, ale w obrocie prawnym i gospodarczym.

Uciążliwość dotycząca obowiązku aktualizacji danych w Krajowej Ewidencji Podatników, tak eksponowana przez media, w przypadku osób nieprowadzących działalności gospodarczej, u których przecież zmiana danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym nie następuje często, polega na wypełnieniu krótkiego formularza NIP-3, który można wysłać pocztą. Formularz należy przekazać w ciągu 30 dni od zmiany danych. Nie wymaga to wiele wysiłku i nie generuje dużych kosztów (jedynie koszt przesyłki), a zwiększa pewność funkcjonowania obrotu gospodarczego i systemu podatkowego, a więc jest w interesie Państwa i uczciwych podatników. Wydatki z budżetu Państwa poniesione na przekazywanie danych, to również wydatki podatników.

Ponadto należy nadmienić, że urzędy gmin dysponują formularzami zgłoszeń identyfikacyjnych/aktualizacyjnych, gdyż pod koniec grudnia 2003r. Ministerstwo Finansów, za pośrednictwem izb skarbowych, udostępniło formularze urzędom wojewódzkim w celu przekazania gminom. Nie była to duża ilość, ale zbierane są zamówienia i po przeprowadzeniu przetargu na druk, przekazana zostanie następna partia formularzy.

W związku z powyższymi argumentami, Rząd nie popiera proponowanego projektu ustawy.